

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І
ТУРИЗМУ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

**ДИЗАЙН ОБ'ЄКТІВ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи студентів**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
освітньої програми «Готельно-ресторанний бізнес»
денної форми навчання

Розробник: доцент кафедри, к.е.н., доцент Москвічова О.С.

Київ – 2022 р.

УДК (725.05+747):640.4(072)

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу» укладено відповідно до вимог підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і компетентностей галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньої програми «Готельно-ресторанний бізнес» та висвітлено основні вимоги та завдання які виносяться на самостійне вивчення з курсу «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу».

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та туризму «04» жовтня 2022 р., протокол №3 та на засіданні Методичної комісії ННІ неперервної освіти і туризму «20» жовтня 2022 р., протокол №2.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України «20» жовтня 2022 р., протокол № 3.

Розробник: Москвічова Олена Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент

Рецензенти: Левицька Інна Ванадіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Гопкало Лариса Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньої програми «Готельно-ресторанний бізнес» / уклад.: О.С. Москвічова, К.: НУБіП, 2022. 48 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ
ДИЗАЙН ОБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи студентів
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
освітньої програми «Готельно-ресторанний бізнес»
денної форми навчання

Укладач: МОСКВІЧОВА Олена Сергіївна

© Москвічова О.С.2022

© НУБіП України, 2022

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
4. ТЕМАТИКА ТА КОНКРЕТНИЙ ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	9
5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ	38
6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ	42
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ	45
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	47

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Самостійна робота з дисципліни «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу» є основною формою оволодіння навчальним матеріалом у позааудиторний час і реалізується як вид навчальної роботи, що здійснюється студентом не в аудиторії і без присутності викладача. Самостійній роботі студентів передують лекції, на яких розглядаються базові та проблемні положення курсу.

Методичні рекомендації до самостійної роботи містять такі розділи:

1. Тематичний план дисципліни.
2. Методичні рекомендації для самостійної роботи за темами дисципліни.
3. Критерії оцінювання та контроль знань.
4. Список рекомендованих джерел.

Метою викладання навчальної дисципліни «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу» є набуття студентами певної системи знань у галузі дизайну об'єктів готельно-ресторанного бізнесу, а саме: ознайомлення з основами дизайну, його історією створення та розвитку, впливом окремих елементів дизайну на емоційний стан споживача, а також ознайомлення студентів з теоретичними основами і практичними методиками технологічного проектування, висвітлення основних питань при проектуванні, будівництві і реконструкції закладів готельного та ресторанного господарства.

Основна увага приділяється набуттю студентами достатніх навичок практичної роботи при моделюванні дизайну, отриманню знань щодо практичних методів проектування закладів готельного та ресторанного господарства, а також розвитку умінь та навичок у процесі роботи з спеціальною та довідниковою літературою.

Вивчення курсу надає майбутнім фахівцям можливість засвоїти основи теорії дизайну закладів готельно-ресторанного господарства; набути навички розробки дизайнерського обґрунтування проекту; моделювання функціональних зон.

Знання та вміння, придбані в процесі вивчення дисципліни, допоможуть майбутнім фахівцям професійно підходити до проектування закладів готельного та ресторанного господарства, вміти аналізувати виробничі процеси, розробляти пропозиції щодо їх удосконалення, брати участь у розробці нових проектів, а також реконструювати діючі підприємства, вирішувати основні питання роботи підприємств, приймати принципові рішення щодо необхідності розробки і впровадження новацій на підприємствах готельного та ресторанного господарства.

Особлива увага приділяється в курсі ревіталізації будівель, що є

актуальним питанням під час війни та у повоєнний період відбудови вітчизняного готельно-ресторанного бізнесу.

Навчальна дисципліна спрямована на формування різнобічно розвинутої особистості, здатної практично використовувати весь спектр набутих знань та умінь для досягнення успіху в конкурентному середовищі готельно-ресторанного господарства. Набуті в процесі вивчення дисципліни компетентності підвищують конкурентоспроможність молодих фахівців на ринку праці.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**, які мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є студентами теоретичних та практичних знань та умінь.

Студент повинен *знати*:

- основні нормативні документи, що регламентують будівельну діяльність;
- основні будівельні матеріали;
- конструктивні елементи та інженерні системи будівлі;
- умови раціональної експлуатації будівель.

Студент повинен *вміти*:

- приймати принципові рішення щодо проектування нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів готельно-ресторанного господарства;
- вирішувати основні питання технічного нагляду замовника за будівництвом об'єктів готельно-ресторанного господарства;
- вирішувати основні питання щодо надійності та безпечної експлуатації будівель, споруд та дизайнерського рішення об'єктів готельно-ресторанного господарства.

Самостійна робота спрямована на опанування навичками щодо прийняття самостійних рішень, пов'язаних з функціонуванням закладів готельно-ресторанного господарства.

Самостійній роботі студентів передують лекції, на яких розглядаються базові та проблемні теми курсу. Після цього студенти повинні самостійно ознайомитися з головними питаннями кожної теми відповідно до програми курсу, рекомендованими підручниками, навчально-методичною літературою, періодичними виданнями та додатковою літературою.

Методичні вказівки розроблені з метою надання студентам необхідної допомоги під час самостійного вивчення тем передбачених програмою курсу, організації самостійної та індивідуальної роботи по освоєнню обсягу навчального матеріалу. Самостійне опрацювання заданих тем допоможе студентам розвинути індивідуальні здібності, творче мислення, ініціативу, творчий підхід до майбутнього фаху.

Самостійна робота студентів з курсу «Дизайн об'єктів готельно-

ресторанного бізнесу» передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу, вивчення теоретичних джерел і упорядкування конспектів;
- підготовку до тестувань та співбесід;
- виконання розрахункових завдань.

Форми самостійної роботи. Однією з форм самостійної роботи студентів є вивчення літературних джерел, періодичних видань і чинної законодавчої і нормативної бази. Студент у зошиті (електронному зошиті) для конспектування лекційного матеріалу має виконати планово всі завдання і відповіді на всі запитання, викладені у методичних рекомендаціях. Відповіді на питання повинні бути конкретними, повними. У процесі конспектування слід дотримуватися послідовності питань, зазначених у методичних рекомендаціях. У день, передбачений графіком консультацій, студент пред'являє викладачеві виконану роботу на задану або пропущену тему і відповідає на запитання.

Формою самостійної роботи є також підготовка до екзамену з курсу. Ця форма пов'язана з систематичним вивченням проблемних питань та вмінням логічно викладати суть питання.

Кожна з тем, що представлена до вивчення, має уніфіковану структуру викладання матеріалу. Спочатку наводиться назва теми, головні питання відповідно до програми курсу, на які необхідно звернути увагу при вивченні матеріалу. Наприкінці теми наведений перелік рекомендованої літератури (основної та додаткової).

До наступної частини належать завдання з контролю ступеня засвоєння матеріалу, що дозволяють викладачеві оцінити ступінь орієнтування студента у вивченому матеріалі та можливість його прикладного використання і застосування. Даний блок представлено розрахунковими завданнями, індивідуальними самостійними завданнями, які включають певну частку власних досліджень студента в діючих закладах готельно-ресторанного господарства.

Наступним блоком пропонуються питання для самоконтролю та самоперевірки якості засвоєння вивченого матеріалу.

Форми і методи контролю знань студентів з конкретних тем наведені в тематичному плані дисципліни і включають у тому числі підготовку до аудиторних занять, усне опитування; письмове тестування; написання та захист реферативних повідомлень та індивідуальних завдань.

В оцінці знань студентів, крім правильності, точності та повноти розкриття питань, враховується: логіка викладення матеріалу у письмовій формі, культура мови, використання і посилання на додаткові літературні джерела, користування ПЕОМ у підготовці та презентації матеріалів, обґрунтованість висновків з опрацьованої теми тощо.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИЗАЙН ОБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Спеціальність	<i>241 «Готельно-ресторанна справа»</i>
Освітня програма	<i>«Готельно-ресторанний бізнес»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Обов'язкова</i>
Загальна кількість годин	<i>150</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>
Кількість змістових модулів	<i>2</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	<i>III курс</i>
Семестр	<i>5</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i> <i>2 год.</i>

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовний модуль 1.							
Становлення дизайну архітектурного середовища. Стилi в архітектурі та інтер'єрі							
Тема 1. Естетика інтер'єру та дизайн. Основні терміни та визначення	1	10	2	2			6
Тема 2. Античний стиль в архітектурі та інтер'єрі	2	10	2	2			6
Тема 3. Архітектурно-художні стилі епохи середньовіччя. Романський та готичний стилі	3	10	2	2			6
Тема 4. Архітектурно-художні стилі епохи середньовіччя. Ренесанс. Бароко. Рококо	4	10	2	2			6
Тема 5. Класицизм та ампір в архітектурі та інтер'єрі	5	10	2	2			6
Тема 6. Еклектика, неокласицизм та модерн у формуванні архітектурного середовища. Початок епохи дизайну	6	10	2	2			6
Тема 7. Етнічні та сучасні стилі в дизайні інтер'єру закладів готельно-ресторанного бізнесу. Питання вибору концепції та стильового спрямування сучасного закладу ГРБ	7	10	2	2			6
Разом за модулем 1		70	14	14			42
Змістовний модуль 2.							
Прийоми організації інтер'єрів приміщень закладів готельно-ресторанного бізнесу							
Тема 8. Властивості форми і поняття композиції в інтер'єрі	8	10	2	2			6
Тема 9. Колір в інтер'єрі закладів ГРБ	9	10	2	2			6
Тема 10. Роль освітлення в дизайні інтер'єру закладів ГРБ	10	10	2	2			6
Тема 11. Питання вибору матеріалів та дизайн. обробки конструктивних елементів будівель закладів ГРБ	11	10	2	2			6
Тема 12. Предметне середовище інтер'єру. Загальна характеристика меблів та текстильних матеріалів для закладів ГРБ	12	10	2	2			6
Тема 13. Дизайн інтер'єру приймально-допоміжної групи приміщень готелів	13	10	2	2			6
Тема 14. Дизайн інтер'єру готельних номерів	14	10	2	2			6
Тема 15. Дизайн інтер'єру приміщень для споживачів закладів ресторанного господарства	15	10	2	2			6
Разом за модулем 2		80	16	16			48
Разом за курс		150	30	30			90

4. ТЕМАТИКА ТА КОНКРЕТНИЙ ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тема 1. Естетика інтер'єру та дизайн. Основні терміни та визначення

Мета: знати історію дизайну та виникнення естетики як науки, визначення термінів дизайн, інтер'єр, дизайн інтер'єру, естетика, ергономіка, застосування естетичних принципів до проектування інтер'єру, ергономічні принципи в дизайні інтер'єрів.

Дизайн (від англ. Design - задум, проект, креслення, малюнок) - термін, що позначає різні види проектувальної діяльності, що має на меті формування естетичних і функціональних якостей предметного середовища У вузькому сенсі поняття «дизайн» означає художнє конструювання.

Інтер'єр (від фр. Interieur - внутрішній) - це внутрішній простір приміщення, його пристрій і оздоблення При цьому важлива гармонія - закономірне поєднання всіх елементів інтер'єру, а також смак і розуміння загального стилю підприємства Висока культура дизайну в оформленні інтер'єру сучасних підприємств індустрії гостинності пов'язана з досягненнями зарубіжних і вітчизняних дизайнерів і обумовлена не тільки прагненням людей до прекрасного, але і тим, що при цьому виникають позитивні емоції. Добре відомо, що від інтер'єру багато в чому залежать і настрої відвідувачів, і умови роботи персоналу. Таким чином, крім естетичних функцій, інтер'єр безпосередньо впливає на рівень корпоративної культури, забезпечує фізичну та психологічну комфортність.

Професійно створений інтер'єр підприємства індустрії гостинності - це свого роду творче твір, в якому взаємну відповідність окремих елементів обумовлено єдиним задумом автора.

Єдність стилю в інтер'єрі досягається співвідношенням його компонентів (об'ємно-просторового рішення, колірної композиції, прийомів освітлення і декоративних елементів), які взаємопов'язані. Наприклад, розстановка меблів пов'язана з її призначенням і розмірами площ приміщень, освітлення-з розстановкою меблів. Колір стін, стель і підлогових покриттів пов'язаний з кольором меблів. Освітлення впливає на колірне рішення інтер'єру.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [3; 4; 5].

Питання до самостійного вивчення

1. Історія дизайну.
2. Визначення термінів дизайн, інтер'єр, дизайн інтер'єру.

3. Історія виникнення естетики як науки.
4. Сучасне поняття естетики.
5. Застосування естетичних принципів до проектування інтер'єру. Технічна естетика.
6. Визначення ергономіки.
7. Ергономічні принципи в дизайні інтер'єрів.

Перелік індивідуальних завдань

- 1 Ордерна система в архітектурі. Класичні ордери, їх характеристика та приклади застосування.
- 2 Історія школи Баухаус та її культурна спадщина.
- 3 Інтернаціональний стиль та принципи функціоналізму в архітектурі та мистецтві.
- 4 Скандинавська школа дизайну.
- 5 Дизайн Великобританії.
- 6 Дизайн США.
- 7 Історія розвитку дизайну СРСР.
- 8 Історія дизайну в Україні.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дати визначення поняття «дизайн інтер'єру, меблів та обладнання».
2. Назвати рік «народження» дизайну і дати характеристику творчості художньо-промислової спілки «Веркбунд».
3. Роль творчості Петера Беренса для становлення і розвитку дизайну.
4. Охарактеризувати вклад групи «Де Стейл» у розвиток дизайну.
5. Схарактеризувати вплив творчості Пітера Модріана на сучасний дизайн.
6. Дати характеристику творчості всесвітньої школи промислового мистецтва й архітектури «Баухауз».
7. Описати творчість першої радянської школи дизайну ВХУТЕМАС.
8. Дати визначення поняття «дизайн», ким і коли було запропоноване це визначення.
9. Охарактеризувати основні етапи становлення і формування дизайну.
10. Назвати етапи роботи над дизайн-проектом.
11. Назвати види візуалізації проекту інтер'єру, їх переваги і недоліки.
12. Які заходи передбачає авторський нагляд над проектом інтер'єру?
13. Перелічити основні матеріали, які входять до дизайн-проекту інтер'єру.
14. Якими навикам повинен володіти дизайнер інтер'єру?

Тема 2. Античний стиль в архітектурі та інтер'єрі

Мета: оволодіти характеристикою елліністичного та античного римського стилів в архітектурі та інтер'єрі та. Знати поняття ордеру в архітектурі та будівництві.

Особливе місце в історії будівництва та архітектури займає культура стародавньої Греції та Риму, так звана, антична культура. Цей час характеризується формуванням грецького рабовласницького суспільства і виникненням міст-держав. Античність подарувала світові такі форми правління, як демократія (Стародавня Греція) та республіка (Древній Рим). Спадщина тих часів багато в чому посприяла формуванню та розвитку культури і науки в усьому світі.

Елліністичний період (стародавні греки називали себе еллінами) починається після розпаду держави Олександра Македонського (кінець IV ст. до н.е. – початок I ст. до н.е.). Це епоха розквіту змішаної грецько-східної культури.

Для архітектури цього періоду характерні регулярне планування міст і створення монументальних вівтарів. Античний період характеризується масовим будівництвом монументальних будівель – палаців, храмів. Вся архітектура цього періоду підпорядкована єдиній ідеї і виражається своєрідними рішеннями, які називають стилем стародавньої архаїки.

Класичний період давньогрецької архітектури (V-IV ст. до н.е.) почався з грецько-перських війн. У цей час було створено найбільш чудовий зразок давньогрецької архітектури – архітектурний ансамбль Акрополь в Афінах з його головним храмом Парфеноном.

Майстри архітектури елліністичного періоду розробили строго продуману систему співвідношення розмірів конструктивних і декоративних елементів будівлі. Ця система отримала назву *ордер* (з лат. порядок). Ордер складається з цокольної частини будівлі, колони та частини, що перекриває (вінчає) колону. У процесі формування давньогрецької архітектури виникли доричний, іонічний та коринфський ордери, пізніше до них додався тосканський ордер з давньоримської культури. Ордери розрізнялися в декоративних деталях і пропорціях. Так, доричний і тосканський ордера відрізнялися простотою та мужністю форм. Доричний ордер, на відміну від тосканського, не мав бази під колоною, а на колоні передбачалися вертикальні жолобки – *каннелюри*. Іонічний ордер характеризувався легкістю, стрункістю, витонченістю. Коринфський – великою декоративністю. Як правило, античність асоціюється з класикою, респектабельністю, добротною, виразністю. Античність – це, в першу чергу, величність, монументальність та парадність. Вона відсилає нас до культури минулого та зобов'язує цій культурі відповідати.

Оформити інтер'єр в античному стилі – складне завдання, але результат

виправдовує всі зусилля та витрачені ресурси. Античний інтер'єр вражає своєю монументальністю і величністю, вишуканістю та гармонійним поєднанням всіх деталей – його, мабуть, можна назвати досконалим.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [3; 4; 5].

Питання до самостійного вивчення

1. Характеристика елліністичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.
2. Поняття ордеру та модульної системи в архітектурі та будівництві.
3. Характеристика античного римського стилю в архітектурі та інтер'єрі.

Перелік індивідуальних завдань

1. Сучасна інтерпретація елліністичного стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
2. Сучасна інтерпретація античного римського стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
3. Ордерна система в архітектурі. Класичні ордери, їх характеристика та приклади застосування.
4. Фрески як основний елемент античного стилю.
5. Меблі античного стилю.

Перелік питань для самоконтролю

1. Історичні передумови виникнення античної культури в архітектурі і дизайні інтер'єру.
2. Основні характерні риси елліністичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.
3. Основні характерні риси античного римського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
4. Навести приклади давньогрецької архітектури.
5. Навести приклади давньоримської архітектури.
6. Ордерна система в архітектурі.
7. Класичні ордери, їх характеристика.
8. Колони і їх значення в архітектурі і дизайні інтер'єру.
9. Дати визначення поняття «каннелюри».
10. Грецька концепція інтер'єру з великою кількістю різних за призначенням кімнат.
11. Дати визначення поняттю «атріум».
12. Дати визначення поняттю «таблінум».

Тема 3. Архітектурно-художні стилі епохи середньовіччя.

Романський та готичний стилі

Мета: вміти розрізняти романський та готичний стиль за основними ознаками.

На зміну рабовласницькому строю прийшла епоха феодалізму, яка поширилася на величезний період часу, з IV по XIX ст. В XI-XII ст. на території, населеній народами романської мовної групи, виник *романський стиль*. Цей стиль виник на основі давньоримської і візантійської культур. Архітектура цього стилю характеризується поєднанням різновисоких обсягів, наявністю півциркульних арок, башточок, увінчаних високими дахами пірамідальної або конусоподібної форми.

На зміну романському прийшов *готичний стиль*. Це архітектурний стиль пізнього середньовіччя, що відрізняється легкістю високих загострених споруд, стрілчастими арками, вітражними вікнами з мальовничими картинами зі шматків кольорового скла. Цей стиль з'явився у Франції в XII ст. і потім поширився по Європі. Найбільш типовими для цього стилю є собор Нотр-Дам у Реймсі і Сієнський собор.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [3; 4; 5].

Питання до самостійного вивчення

1. Характеристика романського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
2. Поняття вітражів в архітектурі та будівництві.
3. Характеристика готичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.

Перелік індивідуальних завдань

1. Сучасна інтерпретація романського стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
2. Сучасна інтерпретація готичного стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
3. Готичний вітраж в сучасному інтер'єрі.
4. Меблі романського стилю.
5. Меблі готичного стилю.

Перелік питань для самоконтролю

1. Історичні передумови виникнення романської та готичної культури в архітектурі і дизайні інтер'єру.
2. Основні характерні риси романського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
3. Основні характерні риси готичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.
4. Навести приклади романської архітектури.
5. Навести приклади готичної архітектури.

Тема 4. Архітектурно-художні стилі епохи середньовіччя. Ренесанс. Бароко. Рококо

Мета: Вміти розрізняти такі стилі як ренесанс, бароко, рококо за основними ознаками.

Відразу після середньовіччя в культурному та ідеологічному розвитку ряду країн Європи спостерігався період розквіту, обумовлений зародженням капіталістичних відносин і розквітом науки та мистецтва. Цей період, що характеризується рухом за відродження античної цивілізації, отримав назву *Ренесансу* (фр. – відродження).

Як архітектурний стиль Ренесанс виник в XV-XVI ст. в Італії і пізніше поширився по Європі. Найбільш значними будівлями в стилі Ренесанс є Базилика Санта Марія Новела у Флоренції та Собор Святого Петра в Римі.

На архітектуру і мистецтво епохи відродження величезний вплив справила творчість художника, скульптора, поета і архітектора Мікеланджело Буонарроті. Він створив в Римі багато будівель, в тому числі звів основну частину собору Святого Петра і заклав передумови створення нового стилю в архітектурі – *бароко*.

Архітектура бароко (іт. – химерний, дивний) характеризується ускладненими багатими, підкреслено експресивними формами, пишними фасадами та інтер'єрами. У плані це криволінійно окреслені, складні просторові побудови. Надалі архітектура бароко своєрідно проявилася в кожній з країн Європи.

Рококо (від фр. rocaille – декоративна раковина, черепашка, рокайль) – стиль у мистецтві, що виник у Франції в першій половині XVIII ст. Рококо часто вважають пізньою стадією бароко. Але як по використуваних зовнішніх форм, так і за своїм внутрішнім настроєм, цей стиль дуже відрізняється від галасливого і грандіозного бароко.

Рококо – перший безордерний стиль, грайливий та витончений, що вважається несерйозним і легковажним. Проте він став дуже популярним і зробив величезний вплив на розвиток всіх видів мистецтва, особливо декоративного.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [3; 4; 5].

Питання до самостійного вивчення

1. Характеристика стилю ренесанс в архітектурі та інтер'єрі.
2. Характеристика стилю бароко в архітектурі та інтер'єрі.
3. Характеристика стилю рококо в архітектурі та інтер'єрі.

Перелік індивідуальних завдань

1. Сучасна інтерпретація стилю ренесанс в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
2. Сучасна інтерпретація стилю бароко в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
3. Сучасна інтерпретація стилю рококо в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
4. Меблі стилю ренесанс.
5. Меблі стилю бароко.
6. Меблі стилю рококо.

Перелік питань для самоконтролю

1. Історичні передумови виникнення стилів пізнього середньовіччя в архітектурі і дизайні інтер'єру.
2. Основні характерні риси стилю ренесанс в архітектурі та інтер'єрі.
3. Основні характерні риси стилю бароко в архітектурі та інтер'єрі.
4. Основні характерні риси стилю рококо в архітектурі та інтер'єрі.
5. Навести приклади архітектури епохи Відродження.
6. Навести приклади архітектури стилю бароко.
7. Навести приклади архітектури стилю рококо.

Тема 5. Класицизм та ампір в архітектурі та інтер'єрі

Мета: знати основні ознаки стилю класицизм та ампір в архітектурі та інтер'єрі

Класицизм виник у Франції в середині XVII ст., як протиставлення архітектурі бароко. Архітектурі класицизму властиві симетрія, супідрядність частин, пов'язаних з системою строгих естетичних законів, суворість велич на основі наслідування античної архітектури. В Україні це Воронцовський палац в Одесі, палац Розумовського в Батурині.

Класицизм панував в архітектурі впродовж XVII, XVIII і початку XIX ст. Епоха класицизму завершується стилем *ампір* (стиль імперії Наполеона), який відрізняється монументальністю, лаконічністю, контрастом рельєфних деталей на тлі нейтральної поверхні стіни, використанням елементів давньоєгипетської і пізньої античної архітектури.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [3; 4; 5].

Питання до самостійного вивчення

1. Характеристика класичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.
2. Характеристика стилю ампір в архітектурі та інтер'єрі.

Перелік індивідуальних завдань

1. Сучасна інтерпретація класичного стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
2. Сучасна інтерпретація стилю ампір в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
3. Меблі класичного стилю.
4. Меблі стилю ампір.

Перелік питань для самоконтролю

1. Історичні передумови виникнення стилів класицизм та ампір в архітектурі і дизайні інтер'єру.
2. Основні характерні риси стилю класицизм в архітектурі та інтер'єрі.
3. Основні характерні риси стилю ампір в архітектурі та інтер'єрі.
4. Навести приклади архітектури стилю класицизм.
5. Навести приклади архітектури стилю ампір.

Тема 6. Еклектика, неокласицизм та модерн у формуванні архітектурного середовища. Початок епохи дизайну

Мета: ознайомитись із еклектикою та неокласицизмом у формуванні архітектурного середовища, характеристикою стилю модерн. Знати основні етапи становлення дизайну інтер'єру.

Стиль *модерн* сформувався понад сто років тому. Сталося це відразу в декількох європейських країнах: Англії, Франції, Німеччини та інших – звідси плутанина з найменуваннями (тіффані в США, ліберті в Італії, ялинковий стиль в Швейцарії й ар-нуво у Франції).

Архітектуру модерна відрізняє відмова від класичних ліній і кутів на користь більш декоративним (необарочним, неоготичним) лініям з одночасним використанням нових матеріалів, таких як метал, бетон, залізобетону, скла.

Розвиток капіталізму пов'язаний з глибокими змінами не тільки в будівництві, але і в всіх областях промислового виробництва. З'явилися нові матеріали (чавун, сталь, алюміній, залізобетон) і нові методи, що полегшили будівництво. Все це призвело до створення нових стилів, змішання форм різних стилів, *еклектики*. Серед таких нових стилів можна виділити: конструктивізм – формалістичний напрямок в мистецтві; кубізм, заснований на комбінації геометричних фігур; формалізм –

дотримання зовнішньої форми на шкоду внутрішньому змісту та побутовим процесам, для яких вони призначені.

Неокласицизм – архітектурний стиль, створений неокласичним рухом, представникам якого притаманне звернення до традицій мистецтва античності, мистецтва епохи Відродження або класицизму.

Модернізм в архітектурі повноцінно виник у світі одразу після Першої світової війни. Катаклізми та стрімкий технічний прогрес спровокували архітекторів думати та будувати кардинально по-іншому. Основний принцип модернізму – форма прямує за функцією, результат стильного і красивого дизайну повинен служити меті споруди. Тобто такі будинки мали стриманий декор, але були максимально зручні для мешканців. Ця архітектура характеризується простими формами, але якісними і довговічними матеріалами. Такі будинки отримали комфортне планування і часто були обладнані найсучаснішою технікою. В більшості випадків ці будинки оточені зеленими насадженнями, що з одного боку давало відчуття особистого простору, з іншого – корисно для здоров'я.

Експресіонізм – чергова модифікація архітектури та інтер'єру, яка прийшла до нас з минулого. Цей стиль виражається в спотворенні традиційних форм. Таким чином, досягався максимальний емоційний ефект. Батьківщиною експресіонізму в архітектурі вважаються Німеччина й Нідерланди. Зародження цього стилю почалося ще в кінці Першої світової війни. Тоді експресіонізм висловлював важке економічне становище. Експресіонізму в архітектурі властива яскрава емоційна виразність. Вона досягається в композиції за рахунок загостреності, навмисного спотворення традиційних форм. Найбільш яскравими представниками цієї течії вважається Е. Мендельсон, Г. Шарун, Г. Хьорінг.

Дизайн як вид художнього конструювання втілюється в декількох напрямках: в архітектурному, промисловому (дизайн техніки, меблів), інтер'єрному, фітодизайні. Було введено 5 якісних показників: функціональність, досконалість, зручність, краса, якість. Сучасна дизайнерська думка в архітектурі передбачає різноманіття форм, складну геометрію світлопрозорих конструкцій.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [3; 4; 5].

Питання до самостійного вивчення

1. Характеристика стилю модерн в архітектурі та інтер'єрі.
2. Характеристика стилю еклектика в архітектурі та інтер'єрі.
3. Характеристика стилю конструктивізм в архітектурі та інтер'єрі.
4. Характеристика стилю кубізм в архітектурі та інтер'єрі.
5. Характеристика стилю формалізм в архітектурі та інтер'єрі.
6. Характеристика стилю неокласицизм в архітектурі та інтер'єрі.

7. Характеристика стилю модернізм в архітектурі та інтер'єрі.
8. Характеристика стилю експресіонізм в архітектурі та інтер'єрі.
9. Характеристика меблів СРСР 60-х - 80-х років ХХ ст.
10. Становлення дизайну інтер'єру.

Перелік індивідуальних завдань

1. Сучасна інтерпретація стилю модерн в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
2. Еклектика в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
3. Сучасна інтерпретація стилю конструктивізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
4. Кубізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
5. Формалізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
6. Неокласицизм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
7. Модернізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
8. Експресіонізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
9. Меблі стилю еклектика, неокласицизм та модерн.

Перелік питань для самоконтролю

1. Історичні передумови виникнення стилів еклектика, неокласицизм та модерн в архітектурі і дизайні інтер'єру.
2. Основні характерні риси стилю модерн в архітектурі та інтер'єрі. Навести приклади.
3. Основні характерні риси стилю еклектика в архітектурі та інтер'єрі. Навести приклади.
4. Основні характерні риси стилю конструктивізм в архітектурі та інтер'єрі. навести приклади.
5. Основні характерні риси стилю кубізм в архітектурі та інтер'єрі. Навести приклади.
6. Основні характерні риси стилю формалізм в архітектурі та інтер'єрі. Навести приклади.
7. Основні характерні риси стилю неокласицизм в архітектурі та інтер'єрі. Навести приклади.
8. Основні характерні риси стилю модернізм в архітектурі та інтер'єрі.

Навести приклади.

9. Основні характерні риси стилю експресіонізм в архітектурі та інтер'єрі.

Навести приклади.

10. Еклектика та неокласицизм у формуванні архітектурного середовища.

Тема 7. Етнічні та сучасні стилі в дизайні інтер'єру закладів готельно-ресторанного бізнесу. Питання вибору концепції та стильового спрямування сучасного закладу готельно-ресторанного бізнесу

Мета: знати характеристику скандинавського, італійського, японського стилю в інтер'єрі; основні ознаки рустикального стилю (рустики), кантрі-стилю, хай тек, стилю лофт, мінімалізму в інтер'єрі. Ознайомитись із порівняльною характеристикою стилів «кітч», «ар деко» та «ар нуво» в інтер'єрі

Дизайн повинен знаходитися в рівновазі з типом підприємства. Дизайнерське рішення готелю або ресторану узгоджується з обраною тематикою, пропонованою кухнею, системою обслуговування, відповідною атмосферою в готелі або ресторані і рівнем цін.

Для відображення тематики готелю або ресторану в його інтер'єрі використовуються різні стилі і жанри, у відповідності з якими готелі або ресторани можна класифікувати як підприємства індустрії гостинності:

- з традиційним або національним інтер'єром;
- з театралізованим інтер'єром, де використані декорації, імена діячів культури і мистецтва, меценатів;
- з відображенням в інтер'єрі літературної теми з використанням імен героїв відомих творів, предметів, що відображають час і місце їх дії;
- з відображенням в інтер'єрі художньої теми (визначеного або декількох напрямів в живописі) з використанням імен знаменитих або молодих, ще маловідомих художників;
- з інтер'єром у стилі ретро, де представлені аксесуари, картини, предмети побуту, справжні або виконані у відповідності з характерними особливостями, властивими тій чи іншій епосі;
- з екзотичним інтер'єром, що створює унікальну атмосферу, особливий настрій;
- з інтер'єром, що викликає асоціацію подорожі, перебування в тому чи іншому місті, в іншій країні;
- з тимчасовим інтер'єром, що відображає той чи інший час, іншу епоху.

Особливість інтер'єру ресторану визначається асортиментом страв, наприклад, стравами національної кухні або виключно продуктів моря

Європейський стиль оптимальний для сучасних холів, номерів *готелів* і розрахований на клас готелів 2-4 зірок. Це самий економічний стиль з використанням модних технологій, елементів високої моди, останніх досягнень меблевої технології, ергономічності і функціональності.

Фірмовий стиль - це сукупність прийомів (графічних, колірних, пластичних, акустичних, відео та ін), які забезпечують деяку єдність всіх виробів і послуг підприємства; покращують сприйняття і запам'ятовуваність споживачами, клієнтами, покупцями, партнерами, незалежними спостерігачами не тільки товарів і послуг, але і всієї діяльності підприємства, а також дозволяють протиставляти свої товари, послуги і діяльність продукції конкурентів.

Фірмовий стиль, як правило, відображає ідеологію компанії і її підхід до бізнесу. Створюючи фірмовий стиль, завжди слід пам'ятати про те, яке враження він повинен виробляти. Біля фірмового стилю є три функції:

- іміджева - є найбільш важливою, що формує імідж (образ) компанії;
- ідентифікаційна - відображає індивідуальність компанії. Це свого роду «особа», визначальне статус компанії в ряду її подібних і в той же час відрізняє, що її ідентифікує стиль;
- корпоративна - підтримує і зміцнює внутрішньокорпоративну культуру.

Фірмове найменування - найменування юридичної особи, яка є комерційною організацією. Воно дозволяє індивідуалізувати цю організацію в цивільному обороті.

Фірмове ім'я (бренд) - слово (літера) або група слів (літер), які легко вимовляються і запам'ятовуються. Фірмовий знак (логотип) - символ, малюнок або відмітний колір, позначення.

Товарний образ - конкретне уявлення, що склалося у споживача під впливом реклами та інших джерел про реально існуючому або майбутньому товарі. Товарний образ, що представляє собою персоніфіковану торгову марку, покликаний викликати у покупця певні асоціації і подання у зв'язку з рекламованою продукцією або послугами.

Товарний знак - елемент фірмового стилю, що представляє собою зареєстровані в установленому порядку графічне, літерне, об'ємне, звукове позначення або їх комбінації, які використовуються власником знака для ідентифікації своїх продуктів, тобто для відмінності товарів (послуг) однієї фірми від товарів (послуг) інших фірм. Товарний знак захищає виключне право продавця вживати торгова назва. Товарні знаки мають бути оригінальними, виразними, впізнаваними серед інших і ув'язаними з конкретною фірмою. Вони стають брендами лише тоді, коли вже стали широко впізнаваними.

Початок формування елементів фірмового стилю як явища можна віднести до кінця XIX ст. Це час, коли співіснували старі традиції подорожей як виду дозвілля і нові форми готельного сервісу. Саме тоді на зміну готелям зі скромними назвами

з'явилися розкішні готелі зі звучними іменами - «Метрополь», «Палас», «Савой», «Гранд-готель». У побут увійшли слова комфорт і дизайн.

Нижче наведені назви деяких найвідоміших, кращих готелів світу.

Кращі готелі Європи:

1. «Plaza Athenee», Париж
2. «Le Bristol», Париж
3. «Ritz», Париж
4. «Connaught», Лондон
4. «Claridge's», Лондон
5. «The Lanesborough», Лондон
7. «Four Seasons», Лондон
6. «Cipriani Palazzo Vedramin», Венеція
7. «Imperial Wien», Відень
8. «Baur au Lac», Цюрих

Кращі готелі Америки:

1. «Windsor Court», Новий Орлеан
2. «Four Seasons», Нью-Йорк
3. «Bel-Air», Лос-Анджелес
4. «Peninsula», Беверлі-Хіллз
5. «Four Seasons», Чикаго
6. «Ritz-Carlton», Чикаго
7. «Four Seasons», Ванкувер
7. «Four Seasons», Вашингтон
8. «Four Seasons», Бостон
9. «Four Seasons», Лос-Анджелес

Кращі маленькі готелі світу:

1. «Amandari», о. Балі (Індонезія)
2. «Villa Gallici», Екс-ан-Прованс (Франція)
3. «Boyer Les Crayeres», Реймс (Франція)
4. «Inverlochy Castle», Форт-Вільямі (Шотландія)
5. «Amanpuri», о. Пхукет (Таїланд)
6. «John Rutledge Inn», Чарлстон (США, Південна Кароліна)
7. «Villa Cipriani», азолів (Італія)
8. «Sherman House», Сан-Франциско (США)
9. «Inn at Little Washington», Вашингтон (США)
10. «Auberge du Soleil», Ратерфорд (США, Каліфорнія)

Найбільшим готелем у світі як і раніше залишається «MGM Grand» в Лас-Вегасі (Невада, США).

Найбільше панно «Китай - наша велика Батьківщина» прикрашає вестибюль готелю «Shangri-La» (Гонконг). Довжина панно 51м, ширина 14м. Милуватися цим панно найкраще з заклошеного ліфта, на відріжку між 41-м і 56-м поверхами готелю.

Проживання в «Храмі рок-музики» недешево - від 150 дол. США на добу за номер. Але вільних місць практично не буває.

Одна з самих незвичайних, унікальних готелів світу - «Tree-tops Hotel» («Готель на вершинах дерев») знаходиться в одному з приміських парків Кенії.

Самій древньої, яка не втратила своєї популярності і зараз, є готель «Нидзе дзень» у м. Кіото, в якій зупинялися феодалі, викликані на аудієнцію до імператора (Кіото в старовину був столицею Японії).

У найпопулярніших готелях туризму та відпочинку Хаконе - районі курортів з гарячими джерелами, розташованому в мальовничих горах-всім проживаючим видають кімоно. Особливий інтерес представляють японські готелі тіпарекан. Це, якщо можна так висловитися, своєрідний антиготель.

Для багатой клієнтури модним стало проводити відпочинок в аристократичних палацах Франції, Іспанії, Італії, Англії.

Вперше створено екологічний курорт, що знаходиться безпосередньо в пустелі. Це туристська сільце, спланована недалеко від Дубая (ОАЕ), в своєму розпорядженні 25 замками. Готелем третього тисячоліття по праву став готельний комплекс «Chicago Beach Resort», розташований на узбережжі Перської затоки, на площі близько 30 кв. км.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [1; 2; 8; 9].

Питання до самостійного вивчення

1. Характеристика скандинавського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
2. Характеристика італійського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
3. Характеристика японського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
4. Характеристика стилю мінімалізм в архітектурі та інтер'єрі.
5. Характеристика кантрі стилю в архітектурі та інтер'єрі.
6. Характеристика стилю рустика в архітектурі та інтер'єрі.
7. Характеристика стилів авангард, хай тек, кіберпанк в інтер'єрі.
8. Порівняльна характеристика стилів кітч, ар деко, фьюжн та поп-арт в інтер'єрі.
9. Основні ознаки стилю лофт в інтер'єрі.
10. Основні фактори, що впливають на вибір стильового спрямування закладів готельно-ресторанного бізнесу.

Перелік індивідуальних завдань

- 1 Основні ознаки стилю ар-нуво в інтер'єрних рішеннях приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
- 2 Основні ознаки стилю ар-деко в інтер'єрних рішеннях приміщень готельно-ресторанного бізнесу.

- 3 Характеристика стилю кітч в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
- 4 Порівняльна характеристика класичного та італійського стилів в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
- 5 Скандинавський стиль в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
- 6 Характеристика інтер'єрного кантрі-стилю та його різновидів в готельно-ресторанному бізнесі.
- 7 Рустикальний стиль та його характерні ознаки в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
- 8 Поняття мінімалізму в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу. Японський стиль.
9. Основні ознаки стилю хай-тек із прикладами інтер'єрних рішень в готельно-ресторанному бізнесі.
10. Стиль лофт в інтер'єрі. Історія виникнення, основні ознаки та приклади застосування в готельно-ресторанному бізнесі.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть кращі готелі Європи
2. Перерахуйте найбільш незвичайні готелі світу
3. Який готель в даний час є найбільшим?
4. Який готель в даний час є найвищим?
5. Що характерно для японських готелів типу ріка?
6. Розкажіть про вперше створеному екологічному курорті
7. Який готельний комплекс став готелем третього тисячоліття?
8. Що має першорядне значення у формуванні фірмового стилю ресторану?
9. Назвіть кращі ресторани світу.
10. Які, на вашу думку, напрямки в кулінарній моді формують фірмовий стиль ресторану в даний час?
11. Дайте визначення понять: «фірмовий стиль», «дизайн».
12. Назвіть три функції фірмового стилю.
13. Які етапи включає процес розробки фірмового стилю компанії?
14. Які етапи створення фірмового стилю проводяться за допомогою фахівців-патентознавців?
15. Наведіть приклади взаємозв'язку діяльності компанії і специфіки фірмового стилю.
16. Які стилеутворюючі елементи ви знаєте?
17. Дайте визначення понять: «фірмове найменування», «фірмове ім'я».
18. Дайте визначення понять: «торгова марка», «фірмовий знак», «товарний образ», «товарний знак».

19. Що таке бренд, брендинг?
20. Дайте визначення поняття «логотип», «слоган», «фірмовий блок».
21. Охарактеризуйте такі елементи фірмового стилю, як фірмовий колір, фірмовий шрифт.
22. Які асоціативні рівні включає образ, який несуть товарний знак і назву фірми?
23. Які асоціативні рівні характерні для графічних зображень, емблем, символів?
24. Дотриманням яких важливих психологічних вимог обумовлена ефективність товарного знаку?
25. Які головні психологічні аспекти створення фірмового стилю?
26. Ряду яких вимог підпорядковується товарний знак?
27. Як досягається єдність стилю в інтер'єрі?
28. Які стилі і жанри використовують дизайнери для відображення тематики ресторану в інтер'єрі?
29. Назвіть найбільш характерні стилі, використовувані дизайнерами при оформленні інтер'єрів залів ресторанів.
30. Наведіть приклади змішання різних стилів-ф'южн.
31. На які групи можна умовно розділити всі види інтер'єрів?
32. Назвіть основні риси та елементи внутрішнього оздоблення та дизайну готелів, відповідних історичних стилів.
33. Який стиль є в даний час найбільш поширеним в інтер'єрі готелів європейських країн?

Тема 8. Властивості форми і поняття композиції в інтер'єрі

Мета: знати поняття і значення композиції в створенні інтер'єру, композиційної рівноваги, прийоми композиційного формоутворення, пропорцій та пропорційності в інтер'єрі. Визначення понять контраст, нюанс, тотожність. Загальні принципи та підходи до декорування інтер'єрів готелів та закладів ресторанного господарства.

Закони створення *композиції в інтер'єрі*. Складові композиції-лінії, форми інтер'єру, символіка форм. Виразні засоби композиції: акцент, контраст, нюанс, ритм, масштабність, масивність, баланс, симетрія, пропорційність.

Принципи створення композиції : домінанти, підпорядкування частин цілому, ритм, динамізм, рівновага, гармонія. *Золотий перетин* – універсальний принцип гармонії.

Гармонізація дизайну. Композиційне мислення. Об'єкт та результат композиційного мислення в архітектурі та дизайні. Об'єкт та простір та їх візуальні властивості. Особливості візуального сприйняття вертикальних та горизонтальних форм. Інтервали між об'єктами та типи взаєморозташування елементів композиції. Драматургія просторового рішення. Ілюзія зорового сприйняття. Фронтальна композиція. Об'ємна композиція. Глибинна композиція. Знати основи та складові композиції. Навчитися формувати параметричні дані приміщення. Знати закони композиції. Вміти застосовувати композиційні прийоми в дизайні

Параметричні дані приміщення: план, масштаб. Створення тех. завдання.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [4; 6; 7; 11].

Питання до самостійного вивчення

1. Об'єкт та результат композиційного мислення в архітектурі та дизайні.
2. Особливості візуального сприйняття вертикальних та горизонтальних форм.
3. Параметричні дані приміщення: план, масштаб. Створення технічного завдання на дизайн-проект інтер'єру.
4. Закони створення композиції в інтер'єрі.
5. Принципи створення композиції
6. Об'єкт та результат композиційного мислення в архітектурі та дизайні.

Перелік індивідуальних завдань

1. Гармонізація дизайну. Ансамбль в архітектурі.
2. Історія і роль золотого перетину в дизайні готелів та ресторанів.
3. Ілюзія зорового сприйняття.
4. Композиція та формоутворення в дизайні предметного середовища.
5. Пропорціональність в інтер'єрі.
6. Сутність ергономіки. Зв'язок ергономіки з дизайном інтер'єру.
7. Контраст, нюанс, тотожність в дизайні інтер'єру.
8. Біоніка в дизайні інтер'єрів готелів.
9. Метричний та ритмічний повтор в інтер'єрі.
10. Поняття тектоніки в дизайні інтер'єру.

Перелік питань для самоконтролю

1. Охарактеризуйте, який витвір мистецтва, архітектури, дизайну інтер'єру можна назвати гармонійним?
2. Що таке композиція? Яке значення композиції в створенні інтер'єру?
3. Що розуміють під головним і другорядним у композиції?
4. Що таке композиційна рівновага?

5. Опишіть основні прийоми композиційного формоутворення.
6. Приведіть приклади пропорцій та пропорційності.
7. Що таке масштаб і масштабність?
8. Назвати три загальні принципи композиційної організації інтер'єру.
9. Дати визначення поняття архітектурної композиції, композиції в інтер'єрі та композиційного аналізу.
10. Які фактори впливають на виразність внутрішнього простору?
11. Перечислити засоби архітектурної композиції в інтер'єрі.
12. Охарактеризувати поняття балансу в інтер'єрі.
13. Дати характеристику поняття виразності в інтер'єрі.
14. Описати поняття гармонії в інтер'єрі.
15. Що являє собою метод пропорціювання в дизайні інтер'єру.
16. Назвати теорії «ідеальних пропорцій» та схарактеризувати одну із них.
17. Визначити поняття упорядкованості при створенні дизайну інтер'єру.
18. Яке значення має масштаб при створенні художньої виразності інтер'єру?
19. Назвати три основні прийоми використання масштабу в інтер'єрі.

Тема 9. Колір в інтер'єрі закладів готельно-ресторанного бізнесу

Мета: вміти володіти зміною та комбінуванням кольору в інтер'єрі закладів готельно-ресторанного бізнесу

Тема кольору включає безліч питань, вона надзвичайно багатопланова і розглядається не однією спеціальністю. Добре відомо, що можна говорити про колір як про категорії фізики. Вивчається колір і в таких науках, як медицина, культура, психологія, фізіологія.

Дизайнера тема кольорів стосується безпосередньо, яку б архітектурно-планувальну, інтер'єрну, конструкторську або графічну задачу він не вирішував.

Колір - один з ефективних засобів оформлення. У композиції інтер'єрів підприємств індустрії гостинності колір бере участь безпосередньо. Він допомагає створити сприятливі умови для роботи і відпочинку

В даній темі розглядається значення кольору в дизайні. Поняття оптичного змішання. Основні фізичні параметри кольору. Лінійний сонячний спектр, ахроматичний та хроматичний кольорові ряди. Біологічні основи кольору. Типи кольорових контрастів. Асоціативно-психологічна дія кольорів. Етнічні стереотипи кольорових переваг. Необхідно розумітися на асоціативно-психологічній дії кольорів. Навчитися підбирати та поєднувати кольори в дизайні інтер'єру.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [1; 2; 3; 4; 5; 6;

7; 12].

Питання до самостійного вивчення

1. Загальна характеристика та значення кольору в організації колористичного середовища внутрішнього простору.
2. Кольорові гармонії та їх типологія.
3. Психологічний вплив кольору.
4. Сучасні колористичні моделі.

Перелік індивідуальних завдань

1. Значення кольору в дизайні.
2. Асоціативно-психологічна дія кольорів.
3. Біологічні основи кольору.
4. Основні фізичні параметри кольору.
5. Лінійний сонячний спектр, ахроматичний та хроматичний кольорові ряди.
6. Типи кольорових контрастів.
7. Етнічні стереотипи кольорових переваг.

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначити роль кольору в організації інтер'єру. Який вплив колір здійснює на людину?
2. Назвати основні характеристики кольору.
3. Які основні вимоги та особливості впливають на вибір кольору в інтер'єрі?
4. Перечислити та схарактеризувати основні типи колористичних гармоній.
5. Описати правила створення динамічної та м'якої гармонії в інтер'єрі.
6. Перечислити типи колірних контрастів.
7. Схарактеризувати поняття психологічного впливу кольору на людину.
8. Назвати прийоми колористичного вирішення основних поверхонь в інтер'єрі.
9. Яка специфіка взаємодії кольору і поверхні?
10. Визначити взаємозв'язок кольору та світла.
11. Назвати кілька сучасних колористичних теорій.
12. Дати характеристику основних сучасних колористичних моделей.

Тема 10. Роль освітлення в дизайні інтер'єру закладів ГРБ

Мета: оволодіти принципами та прийомами освітлення приміщень закладів готельно-ресторанного бізнесу. Знати норми освітлення для різних груп приміщень закладів готельно-ресторанного бізнесу.

В даній темі розглядаються питання видів потоків світла. Освітлення готельних номерів. Види освітлення в приміщеннях готелю та ресторану. Світлорозподіл в приміщеннях готелю. Класифікація штучного світла. Способи і прийоми освітлення. Норми освітлення. Визначення величини освітлення. Прив'язки точок освітлення. План розміщення розеток. Необхідно навчитися робити дизайн-проект освітлення. Вміти розраховувати величину освітлення. Знати види та норми освітлення, що застосовується в готельних комплексах

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [16; 17; 18].

Питання до самостійного вивчення

1. Загальна характеристика світла в інтер'єрі.
2. Класифікація джерел світла.
3. Техніка освітлення в дизайні інтер'єру.
4. Вимоги до освітлення приміщень різного функціонального призначення.

Перелік індивідуальних завдань

1. Види потоків світла.
2. Освітлення готельних номерів.
3. Способи і прийоми освітлення.
4. Види освітлення в приміщеннях готелю.
5. Види освітлення в приміщеннях ресторану.
6. Світлорозподіл в приміщеннях готелю.
7. Світлорозподіл в приміщеннях ресторану.
8. Норми освітлення. Визначення величини освітлення відповідно до індивідуального завдання
9. Прив'язки точок освітлення. План розміщення розеток.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дати визначення фотометричних термінів: світловий потік, освітленість та яскравість.
2. Назвати та дати опис видів штучного світла за інтенсивністю.
3. Дати визначення поняття «світловий дизайн інтер'єру».
4. Схарактеризувати основні сучасні види ламп, які використовуються в дизайні інтер'єру. Назвати їх переваги і недоліки.
5. Які дві категорії світильників можна виділити у сучасному світловому дизайні?
6. Як класифікуються освітлювальні прилади?
7. Які завдання може розв'язувати освітлення в дизайні інтер'єру?

8. Назвати основні види сучасної техніки освітлення в інтер'єрі.
9. Дати характеристику особливостей освітлення інтер'єрів офісних приміщень.
10. Які вимоги ставляться до освітлення робочого місця?
11. За якими параметрами визначається рівень необхідного освітлення?
12. Яких правил необхідно дотримуватись для забезпечення оптимального освітлення?
13. Дати характеристику особливостей освітлення інтер'єрів офісних приміщень.
14. Описати особливості освітлення приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення.

Тема 11. Питання вибору матеріалів та дизайн. обробки конструктивних елементів будівель закладів готельно-ресторанного бізнесу

Мета: знати асортимент та характеристику сучасних обробних матеріалів в будівництві та дизайні інтер'єру, оздоблювальних та лицювальних матеріалів для обробки внутрішніх стін та перегородок, підлоги, стелі.

Гармонія архітектурного рішення. Поява штучних матеріалів, як новий виток в палітрі дизайнерів. Природні матеріали – основа дизайну та архітектури. Використання глазурованої кераміки в дизайні фасадів. Садова керамічна скульптура як елемент дизайну готельних комплексів. Матеріали та вироби на основі мінеральних в'язучих речовин. Матеріали з дерева та його похідних. Метали у архітектурі та дизайні. Тканина та шкіра в дизайні інтер'єру. Вимоги до текстилю в закладах готельно-ресторанного бізнесу. Пластмаса, як основний матеріал сучасних стилів дизайну. Знати види та особливості будівельних та оздоблювальних матеріалів. Навчитися поєднувати матеріали в дизайні інтер'єру.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [9; 10; 11].

Питання для самостійного вивчення

1. Асортимент та характеристика сучасних обробних матеріалів в будівництві та дизайні інтер'єру.
2. Характеристика оздоблювальних матеріалів для обробки внутрішніх стін та перегородок.
3. Характеристика оздоблювальних та лицювальних матеріалів для обробки підлоги.
4. Характеристика оздоблювальних та лицювальних матеріалів для

покриття стелі.

Перелік індивідуальних завдань

1. Тканина та шкіра в дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
2. Метали у архітектурі та дизайні об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
3. Матеріали з дерева та його похідних.
4. Садова керамічна скульптура як елемент дизайну готельних комплексів.
5. Пластмаса, як основний матеріал сучасних стилів дизайну об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Наведіть асортимент та надайте характеристику сучасних обробних матеріалів, що використовуються в будівництві та дизайні інтер'єру.
2. Надайте характеристику оздоблювальних матеріалів для обробки внутрішніх стін та перегородок.
3. Надайте характеристику оздоблювальних та лицевальних матеріалів для обробки підлоги.
4. Надайте характеристику оздоблювальних та лицевальних матеріалів для покриття стелі.

Тема 12. Предметне середовище інтер'єру. Загальна характеристика меблів та текстильних матеріалів для закладів готельно-ресторанного бізнесу

Мета: володіти основними вимогами до готельних меблів. Знати номенклатуру меблів та обладнання для зони прийому, для рекреаційних зон та холів, номерів готелю. Шляхи економічного та раціонального використання площ готельних номерів. Способи розстановки меблів у залах закладів ресторанного господарства.

При вивченні цієї теми необхідно розглянути основні засоби меблювання закладів готельно-ресторанного господарства залежно від призначення та функцій меблів; норми оснащення меблями номерів готелів різних категорій.

Для подальшого вивчення цієї теми необхідно розглянути номенклатуру м'яких меблів, що застосовують у закладах готельно-ресторанного господарства; класифікацію та характеристику меблів для торгових приміщень: меблі для приймання їжі, меблі та устаткування для зберігання і транспортування посуду, страв.

Диференціація меблів в дизайні. Вимоги до меблів відповідно до комфортності готелів і їх призначення. Меблюванню приміщень блоку житлової групи.

Меблюванню громадських приміщень. Вимоги до меблів. Функціональні розміри меблів для готелів. М'який інвентар в готелях: класифікація, вимоги. Вимоги до предметів інтер'єру (картин, скульптур, дзеркал, ваз, квітів).

Знати особливості зонування приміщень меблями.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [10; 19; 20].

Питання для самостійного вивчення

1. Диференціація меблів в дизайні.
2. Вимоги до меблів відповідно до комфортності готелів і їх призначення.
3. М'який інвентар в готелях: класифікація, вимоги.
4. Меблювання приміщень блоку житлової групи.
5. Меблювання громадських приміщень.
6. Функціональні розміри меблів для готелів.
7. Вимоги до предметів інтер'єру (картин, скульптур, дзеркал, ваз, квітів, штор).

Перелік індивідуальних завдань

Завдання 1. Підготувати презентаційну доповідь на одну із тем:

1. Основні вимоги до готельних меблів. Відмінність готельних меблів від побутових.
2. Особливості готельних меблів для сидіння.
3. Характеристика скандинавського стилю меблів та інтер'єру.
4. Характеристика італійського стилю меблів та інтер'єру.
5. Характеристика японського стилю меблів та інтер'єру.
6. Характеристика класичного стилю меблів та інтер'єру.
7. Характеристика стилю Хай-Тек меблів та інтер'єру.
8. Напрямки дизайну сучасних меблів.

Завдання 2. Здійснити вибір меблевих виробів, обладнання та предметів декорування приміщення згідно зі складеною номенклатурою здійснити із стандартної та/або додаткової бібліотек об'єктів ArchiCAD.

Перелік питань для самоконтролю

1. Види і класифікація меблів.
2. Які основні засоби меблювання закладів готельно-ресторанного господарства залежно від призначення та функцій меблів?
3. Які основні вимоги до оснащення меблями номерів готелів різних категорій Вам відомі?

4. Як охарактеризувати номенклатуру м'яких меблів, що застосовують у закладах готельно-ресторанного господарства?
5. Яку класифікацію та характеристику меблів для торгових приміщень Ви можете запропонувати?
6. Меблі для сидіння та лежання.
7. Меблі для зберігання предметів.
8. Меблі для роботи.
9. Меблі для відпочинку.
10. М'які меблі.
11. Вбудовані меблі.
12. Навісні меблі.
13. Меблі, що трансформуються.
14. Основні вимоги до меблів для готельно-ресторанного господарства.
15. Загальна характеристика матеріалів для виробництва меблів.
16. Структура, конструктивні та архітектурні елементи меблевих виробів.
17. Декорування меблевих виробів.
18. Якість меблів і методи її контролю.

Тема 13. Дизайн інтер'єру приймально-допоміжної групи приміщень готелів

Мета: знати загальні вимоги до проектування приймально-допоміжної групи приміщень готелю з вестибюлем та методику визначення площ приміщень служби прийому та розміщення готелю.

В даній темі розглядаються основні критерії дизайнерських проектів: безпека, функціональність, міцність, привабливість, сумісність з трендом, бюджет. Етапи розробки стандартів оснащення готелів.

Вимоги і рекомендації з дизайн-проектування (стандарти, прийняті міжнародними операторами) – структура будівлі, вимоги до компоновки готельної будівлі з урахуванням категорійності, типології і бізнес-позиціонування, готельний номер, лоббі і рецепція, бари і ресторани, громадські зони.

Знати критерії дизайнерських проектів; процедуру розробки стандартів оснащення готелів, міжнародні вимоги з дизайн-проектування.

Вестибюль – перехідне приміщення в будівлях між вулицею і саме оселею. Зазвичай це холодне приміщення у холодну пору року, але у вестибюлі не так холодно, як на вулиці. Вестибюль слугує буферною зоною як перехід в теплі внутрішні приміщення. Вестибюлі, як і більшість архітектурних приміщень, несуть ознаки стилю, що домінує в ту чи іншу добу (бароко, рококо, класицизм, модерн,

функціоналізм тощо).

Блок приймально-допоміжних приміщень з вестибюлем є основною сполучною ланкою всіх груп приміщень готелю. Він створює перше враження про готель. У цьому блоці здійснюються: прийом, оформлення та розміщення приїжджаючих, розрахунки з ними, видача різних довідок по готелю, зберігання та транспортування багажу та ін.

Функціональна організація приміщень вестибюльної групи повинна забезпечити раціональне взаємне розташування вертикальних комунікацій і входів для того, щоб рух основного людського потоку був найбільш коротким. Функціональний зв'язок між зонами і приміщеннями вестибюльної групи повинен виключити перетин людських потоків.

У вестибюлі необхідно дотримуватися чіткого зонування, яке зводить до мінімуму перетин потоків проживаючих, виїжджаючих і приїжджаючих гостей, персоналу, епізодичних відвідувачів та шляхів доставки багажу в номери і до транспортних засобів.

У вестибюлях передбачаються наступні основні зони: інтенсивного пішохідного руху, екстенсивного пішохідного руху, рекреаційна і допоміжна.

Зона *інтенсивного пішохідного руху* включає маршрут транзитного руху до ліфтів і сходів.

Зона *екстенсивного пішохідного руху* включає пішохідні підходи до допоміжних приміщень гардероба, торговельних кіосків, телефонів-автоматів і групи прийому.

Нормативна площа вестибюля з гардеробом приймається 0,74 м² на 1 місце.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [1; 5; 11].

Питання для самостійного вивчення

1. Порядок меблювання вестибюлю.
2. Порядок меблювання холів і приміщень загального користування.
3. Зонування групи приймально-допоміжних приміщень готелю.
4. Номенклатура меблів та обладнання для зони прийому готелю.
5. Номенклатура та основні конструктивні особливості меблів для рекреаційних зон та холів.

Індивідуальне завдання

Зробити вибір та розстановку меблевих виробів на площі вестибюлю засобами комп'ютерної програми ArchiCAD. Вибір меблевих виробів, обладнання та предметів декорування приміщення згідно зі складеною номенклатурою здійснити із стандартної та/або додаткової бібліотек об'єктів ArchiCAD.

Перелік питань для самоконтролю

1. Основні критерії дизайнерських проектів.
2. Етапи розробки стандартів оснащення готелів.
3. Вимоги і рекомендації з дизайн-проектування (стандарти, прийняті міжнародними операторами).
4. Вимоги до структури будівлі.
5. Вимоги до компоновки готельної будівлі з урахуванням категорійності, типології і бізнес-позиціонування.
6. Вимоги до готельних номерів, лоббі і рецепції, барів і ресторанів, громадських зон.

Тема 14. Дизайн інтер'єру готельних номерів

Мета: знати загальні вимоги до проектування готельних номерів, види готельних номерів за місткістю, кількістю кімнат та рівнем комфорту, методи визначення площ та конфігурації в плані готельних номерів.

Підбір вихідного об'єкту дизайн-проектування. Аналіз об'єкту проектування та його аналогів. Генерування ідеї та розробка творчої концепції дизайн-проектування. Робоче проектування. Графічне (макетне) виконання проекту. Структура проектування та розробка концепції дизайн-проектування. Дизайн-проектування житлового середовища.

Найбільша увага у всіх типах готелів приділяється меблюванню приміщень блоку житлової групи. Меблювання цих приміщень повинне вирішувати основне завдання: створити максимум зручностей при мінімальній площі. Меблювання номерів залежить від площі номера та комфортності готелю.

Житлова площа однокімнатного одномісного номера становить 9-18 м², однокімнатного двомісного – 12-25 м², залежно від категорії готелю.

При розміщенні меблів обов'язково враховуються норми розривів і проходів між меблевими виробами.

Прийоми розміщення меблів залежать від розмірів і конфігурації номера та його житлової площі, розташування віконних і дверних прорізів. Найбільшою складністю відрізняється меблювання однокімнатного номера, тому що він сполучає функції сну, роботи, відпочинку та зберігання речей. У всіх сучасних номерах функції зберігання речей частково виносяться в передню, яка обладнується вбудованою шафою та вішалкою.

Розміщення предметів меблювання житлового приміщення номеру визначається їх функціональним зв'язком і розташуванням у номері. Так робочий

стіл повинен перебувати у вікна (паралельно йому або торцем до нього); зона відпочинку (крісло та журнальний столик) – у зоні огляду від дверей; підставка для валіз – ближче до дверей або блокується з робочим столом.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [1; 5; 8; 9].

Питання для самостійного вивчення

1. Основні вимоги до проектування інтер'єрів готельних номерів.
2. Функціональне зонування готельного номера.
3. Номенклатура меблевих виробів готельного номера.
4. Основні принципи розстановки меблів в готельному номері.
5. Шляхи економічного та раціонального використання площ готельних номерів.

Індивідуальне завдання

Завершити вибір та розстановку меблевих виробів на площі готельного номеру засобами комп'ютерної програми ArchiCAD. Вибір меблевих виробів, обладнання та предметів декорування приміщення згідно зі складеною номенклатурою здійснити із стандартної та/або додаткової бібліотек об'єктів ArchiCAD.

Перелік питань для самоконтролю

1. Підбір вихідного об'єкту дизайн-проектування.
2. Аналіз об'єкту проектування та його аналогів.
3. Генерування ідеї та розробка творчої концепції дизайн-проектування
4. Структура проектування та розробка концепції дизайн-проектування.
5. Дизайн- проектування готельних номерів.
6. Меблювання приміщень житлового фонду готелів, способи розміщення меблів в номері
7. Вимоги до готельних номерів.

Тема 15. Дизайн інтер'єру приміщень для споживачів закладів ресторанного господарства

Мета: знати загальні вимоги до проектування залів для споживачів закладів ресторанного господарства при готелях. Володіти методикою визначення площі залів для споживачів закладів ресторанного господарства.

У ресторанах, кафе і їдальнях застосовують квадратні та прямокутні двомісні, чотиримісні та шестимісні столи. Розміри та форма столів можуть бути різними і визначаються типом підприємства. Залежно від форми столів розміри їх поверхні змінюються. Квадратні столи мають сторону розміром 600- 900 мм, прямокутні виконують шириною 600-900 мм і довжиною 900-2200 мм. Найбільш поширені квадратні та прямокутні столи шириною 800-900 мм. Банкетні столи повинні мати ширину 950-1000 мм, що обумовлено складною сервіровкою. На підприємствах із додатковим обслуговуванням по типу «шведський стіл» у залі ставлять банкетний стіл довжиною до 5000 мм або круглий діаметром 1000 мм.

Для залів невеликої місткості зручні квадратні столи розмірами 600×600 або 650×650 мм. Їх можна використовувати як двомісні, а при необхідності зіставляти. Висота столів 690-750 мм. У молодіжних кафе часто використовують столи мінімальною висотою 690×700 мм.

У дитячих кафе застосовують столи розмірами 600×600 і 700×700 мм та висотою 540-550 мм для малят, 570-590 мм для дітей дошкільного віку.

У кафетеріях, де їжу приймають стоячи, передбачають високі столи – 1050-1100 мм. Форма поверхні та розміри різноманітні: круглі Ø 750-1300 мм, квадратні 600-900 мм і прямокутні шириною 500-700 мм та довжиною з розрахунку на 4-6 чоловік.

Розміри сидіння стільців рекомендується приймати рівними 380×450-350×440 мм. Крісла для ресторанів повинні забезпечувати більш комфортні умови, тому їх розміри варто приймати такими: (430-500)×(420-500) мм.

Рекомендована література для самостійного вивчення теми: [1; 5; 9; 11].

Питання для самостійного вивчення

1. Способи розстановки меблів у залах закладів ресторанного господарства.
2. Види проходів у залах закладів ресторанного господарства.
3. Основні форми та розміри столів та меблів для сидіння для залів закладів ресторанного господарства різного типу.
4. Рекомендації щодо співвідношення столів за кількістю місць для різних типів закладів ресторанного господарства.

Індивідуальне завдання

Завершити вибір та розстановку меблевих виробів на площі залу закладу ресторанного господарства готелю засобами комп'ютерної програми ArchiCAD. Вибір меблевих виробів, обладнання та предметів декорування приміщення згідно зі складеною номенклатурою здійснити із стандартної та/або додаткової бібліотек

Перелік питань для самоконтролю

1. Стили дизайну інтер'єрів закладів ресторанного господарства.
2. Характеристика основних приміщень для споживачів.
3. Освітлення як елемент інтер'єру закладу.
4. Види елементів дизайну інтер'єру приміщень закладів ресторанного господарства.
5. Характеристика допоміжних приміщень для організації обслуговування споживачів.
6. Характеристика роздавальні в ресторані із обслуговуванням офіціантами.
7. Характеристика роздавальні в підприємствах із самообслуговуванням.
8. Характеристика винних шаф.
9. Вплив стилю на підбір обладнання та меблів.
10. Меблювання залів закладів ресторанного господарства.
11. Меблі для споживання їжі в залах закладів та поза їх межами.
12. Меблі та обладнання для транспортування посуду, страв у залах закладів.
13. Меблі та обладнання для відпускання їжі та зберігання посуду і білизни в залах закладів.
14. Якими способами можна створювати в залі ресторану ефект розширеного простору?
15. Особливості меблювання банкетних залів.
16. Обладнання для "шведських столів", "шведських ліній".
17. Характеристика барних табуретів.
18. Характеристика та різновиди сервантів для офіціантів.
19. Варіанти елементів озеленення в приміщеннях для споживачів.

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Для ефективного вивчення дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання. Виконання індивідуальної роботи реалізується у письмовій формі. Під час написання та презентації індивідуальної роботи студент повинен показати глибоке вивчення теми, розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми, що розглядається. Враховується ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу, обізнаність з основною та додатковою літературою, уміння поєднувати теорію з практикою під час розв'язання ситуаційних завдань.

Індивідуальна робота повинна відповідати вимогам щодо самостійного викладення відповідей, уміння використовувати теоретичний матеріал навчально-методичної літератури. Завдання, що вирішуються, повинні бути конкретними, чіткими, лаконічними. Обсяг наданої відповіді не є визначальним під час оцінювання роботи. Основне значення має повнота та глибина відповіді, проява самостійного творчого мислення, ретроспективність проведеної роботи, оригінальність презентації, вміння презентувати наведений матеріал, якість представленого матеріалу та його особливості застосування на практиці. Перелік завдань наведено в таблиці.

Перелік тем індивідуальних завдань

1. Ордерна система в архітектурі. Класичні ордери, їх характеристика та приклади застосування.
2. Історія школи Баухаус та її культурна спадщина.
3. Інтернаціональний стиль та принципи функціоналізму в архітектурі та мистецтві.
4. Скандинавська школа дизайну.
5. Дизайн Великобританії.
6. Дизайн США.
7. Історія розвитку дизайну СРСР.
8. Історія дизайну в Україні.
9. Сучасна інтерпретація елліністичного стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
10. Сучасна інтерпретація античного римського стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
11. Ордерна система в архітектурі. Класичні ордери, їх характеристика та приклади застосування.
12. Фрески як основний елемент античного стилю.
13. Меблі античного стилю.
14. Сучасна інтерпретація романського стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.

15. Сучасна інтерпретація готичного стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
16. Готичний вітраж в сучасному інтер'єрі.
17. Меблі романського стилю.
18. Меблі готичного стилю.
19. Сучасна інтерпретація стилю ренесанс в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
20. Сучасна інтерпретація стилю бароко в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
21. Сучасна інтерпретація стилю рококо в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
22. Меблі стилю ренесанс.
23. Меблі стилю бароко.
24. Меблі стилю рококо.
25. Сучасна інтерпретація класичного стилю в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
26. Сучасна інтерпретація стилю ампір в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
27. Меблі класичного стилю.
28. Меблі стилю ампір.
29. Сучасна інтерпретація стилю модерн в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
30. Еклектика в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
31. Сучасна інтерпретація стилю конструктивізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
32. Кубізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
33. Формалізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
34. Неокласицизм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
35. Модернізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
36. Експресіонізм в архітектурі та дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
37. Меблі стилю еклектика, неокласицизм та модерн.
38. Основні ознаки стилю ар-нуво в інтер'єрних рішеннях приміщень готельно-ресторанного бізнесу.

39. Основні ознаки стилю ар-деко в інтер'єрних рішеннях приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
40. Характеристика стилю кітч в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
41. Порівняльна характеристика класичного та італійського стилів в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
42. Скандинавський стиль в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
43. Характеристика інтер'єрного кантрі-стилю та його різновидів в готельно-ресторанному бізнесі.
44. Рустикальний стиль та його характерні ознаки в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу.
45. Поняття мінімалізму в інтер'єрі приміщень готельно-ресторанного бізнесу. Японський стиль.
46. Основні ознаки стилю хай-тек із прикладами інтер'єрних рішень в готельно-ресторанному бізнесі.
47. Стиль лофт в інтер'єрі. Історія виникнення, основні ознаки та приклади застосування в готельно-ресторанному бізнесі.
48. Гармонізація дизайну. Ансамбль в архітектурі.
49. Історія і роль золотого перетину в дизайні готелів та ресторанів.
50. Ілюзія зорового сприйняття.
51. Композиція та формоутворення в дизайні предметного середовища.
52. Пропорціональність в інтер'єрі.
53. Сутність ергономіки. Зв'язок ергономіки з дизайном інтер'єру.
54. Контраст, нюанс, тотожність в дизайні інтер'єру.
55. Біоніка в дизайні інтер'єрів готелів.
56. Метричний та ритмічний повтор в інтер'єрі.
57. Поняття тектоніки в дизайні інтер'єру.
58. Значення кольору в дизайні.
59. Асоціативно-психологічна дія кольорів.
60. Біологічні основи кольору.
61. Основні фізичні параметри кольору.
62. Лінійний сонячний спектр, ахроматичний та хроматичний кольорові ряди.
63. Типи кольорових контрастів.
64. Етнічні стереотипи кольорових переваг.
65. Види потоків світла.
66. Освітлення готельних номерів.
67. Способи і прийоми освітлення.
68. Види освітлення в приміщеннях готелю.
69. Види освітлення в приміщеннях ресторану.

70. Світлорозподіл в приміщеннях готелю.
71. Світлорозподіл в приміщеннях ресторану.
72. Норми освітлення. Визначення величини освітлення відповідно до індивідуального завдання
73. Прив'язки точок освітлення. План розміщення розеток.
74. Тканина та шкіра в дизайні інтер'єру об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
75. Метали у архітектурі та дизайні об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
76. Матеріали з дерева та його похідних.
77. Садова керамічна скульптура як елемент дизайну готельних комплексів.
78. Пластмаса, як основний матеріал сучасних стилів дизайну об'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
79. Основні вимоги до готельних меблів. Відмінність готельних меблів від побутових.
80. Особливості готельних меблів для сидіння.
81. Характеристика скандинавського стилю меблів та інтер'єру.
82. Характеристика італійського стилю меблів та інтер'єру.
83. Характеристика японського стилю меблів та інтер'єру.
84. Характеристика класичного стилю меблів та інтер'єру.
85. Характеристика стилю Хай-Тек меблів та інтер'єру.
86. Напрямки дизайну сучасних меблів.

Робота оформлюється на сторінках формату А4 машинописним текстом і повинна мати такі складові частини:

Титульний аркуш;

Вступ

Розділ 1, теоретичний, у якому наводяться історичні дані, основні характеристики, вимоги, організаційні особливості відповідного структурного підрозділу підприємства сфери гостинності;

Розділ 2, аналітичний, у якому наводиться прикладне застосування дизайну, з реальними прикладами дизайну інтер'єрів готелів і ресторанів.

Розділ 3, у якому наводяться інноваційні техніки і технології відповідного структурного підрозділу підприємства гостинності, відбувається проектування власного дизайн-проекту в ArchiCAD, або створюють відповідний колаж.

Висновки.

Список використаних джерел.

Захист роботи відбувається публічно з використанням мультимедійної презентації.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Розподіл балів за окремими елементами змістових модулів та методи поточного контролю успішності навчальної роботи студентів
(форма підсумкового контролю – екзамен)

№ змістового модуля	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		міні-мальна	макси-мальна	методи контролю	тиждень семестру
Змістовний модуль 1.					
Становлення дизайну архітектурного середовища. Стили в архітектурі та інтер'єрі					
1.	Лекційний курс (7 тем лекцій)	11	16	Письмова модульна робота	1-8
	Практичне заняття 1. Естетика інтер'єру та дизайн. Основні терміни та визначення	7	12	Опитування, обговорення	1
	Практичне заняття 2. Античний стиль в архітектурі та інтер'єрі.	7	12	Обговорення, виступи з доповідями, індивідуальні завдання	2
	Практичне заняття 3. Архітектурно-художні стилі епохи середньовіччя. Романський та готичний стилі	7	12	Обговорення, виступи з доповідями, індивідуальні завдання	3
	Практичне заняття 4. Архітектурно-художні стилі епохи середньовіччя. Ренесанс. Бароко. Рококо	7	12	Обговорення, виступи з доповідями, індивідуальні завдання	4
	Практичне заняття 5. Класицизм та ампір в архітектурі та інтер'єрі	7	12	Обговорення, виступи з доповідями, індивідуальні завдання	5
	Практичне заняття 6. Еклектика, неокласицизм та модерн у формуванні архітектурного середовища. Початок епохи дизайну	7	12	Обговорення, виступи з доповідями, індивідуальні завдання	6
	Практичне заняття 7. Етнічні та сучасні стилі в дизайні інтер'єру закладів готельно-ресторанного бізнесу. Питання вибору концепції та стильового спрямування сучасного закладу готельно-ресторанного бізнесу	7	12	Обговорення, виступи з доповідями, індивідуальні завдання	7
	Всього балів по змістовному модулю 1	60	100		
Змістовний модуль 2.					
Прийоми організації інтер'єрів приміщень закладів готельно-ресторанного бізнесу					
2.	Лекційний курс (8 тем лекцій)	12	20	Письмова модульна робота	8-15
	Практичне заняття 8. Властивості форми і поняття композиції в інтер'єрі	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач,	8

				тестування	
Практичне заняття 9. Колір в інтер'єрі закладів готельно-ресторанного бізнесу	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	9	
Практичне заняття 10. Роль освітлення в дизайні інтер'єру закладів готельно-ресторанного бізнесу	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	10	
Практичне заняття 11. Питання вибору матеріалів та дизайнерської обробки конструктивних елементів будівель закладів готельно-ресторанного бізнесу	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	11	
Практичне заняття 12. Предметне середовище інтер'єру. Загальна характеристика меблів та текстильних матеріалів для закладів готельно-ресторанного бізнесу	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	12	
Практичне заняття 13. Дизайн інтер'єру приймально-допоміжної групи приміщень готелів	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	13	
Практичне заняття 14. Дизайн інтер'єру готельних номерів	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	14	
Практичне заняття 15. Дизайн інтер'єру приміщень для споживачів закладів ресторанного господарства	6	10	Опитування, вирішення ситуаційних завдань та їх обговорення, практичних задач, тестування	15	
Всього балів по змістовному модулю 2	60	100			
Рейтинг студента з навчальної дисципліни	42	70			
Екзамен	18	30			
Загальна кількість балів	60	100			

Розподіл балів, які отримують студент

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи	Рейтинг з додаткової роботи	Рейтинг штрафний	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	R _{НР}	R _{ДР}	R _{ШТР}		
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. Відповідно до Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України, затвердженого ректором університету 27.02.2019 р. та до Положення про екзамен та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого ректором університету 27.12.2019 р. рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0.7 \times (R_{ЗМ}^1 \times K_{ЗМ}^1 + \dots + R_{ЗМ}^n \times K_{ЗМ}^n)}{K_{дис}} + R_{др} - R_{штр},$$

де $R_{ЗМ}^{(1)}$, $R_{ЗМ}^n$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{ЗМ}^{(1)}$, $K_{ЗМ}^n$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + K_{ЗМ}^n$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{др}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{штр}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{ЗМ}^{(1)} = \dots = K_{ЗМ}^n$. Тоді вона буде мати вигляд:

$$R_{НР} = \frac{0.7 \times (R_{ЗМ}^1 + \dots + R_{ЗМ}^n)}{n} + R_{др} - R_{штр},$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{НР}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Шкала оцінювання знань студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Історія дизайну.
2. Визначення термінів дизайн, інтер'єр, дизайн інтер'єру.
3. Історія виникнення естетики як науки.
4. Сучасне поняття естетики.
5. Застосування естетичних принципів до проектування інтер'єру.

Поняття технічної естетики.

6. Визначення ергономіки.
7. Ергономічні принципи в дизайні інтер'єру.
8. Характеристика елліністичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.
9. Поняття ордеру в архітектурі та будівництві.
10. Характеристика античного римського стилю в архітектурі та інтер'єрі.
11. Основні ознаки романського стилю в архітектурі та інтер'єрі
12. Основні ознаки готичного стилю в архітектурі та інтер'єрі.
13. Основні ознаки стилів ренесанс, бароко, рококо в архітектурі та інтер'єрі.
14. Основні ознаки стилю класицизм в архітектурі та інтер'єрі.
15. Основні ознаки стилю ампір в архітектурі та інтер'єрі.
16. Еклектика та неокласицизм у формуванні архітектурного середовища.
17. Характеристика стилю модерн.
18. Еклектика, постмодернізм, конструктивізм та функціоналізм в інтер'єрі. Становлення дизайну інтер'єру.
19. Характеристика скандинавського стилю в інтер'єрі.
20. Характеристика італійського стилю в інтер'єрі.
21. Характеристика японського стилю в інтер'єрі. Поняття мінімалізму в інтер'єрі.
22. Сільський стиль в інтер'єрі та його різновиди.
23. Характеристика стилів авангард, хай тек, кіберпанк в інтер'єрі.
24. Порівняльна характеристика стилів кітч, ар деко, фьюжн та поп-арт в інтер'єрі.
25. Основні ознаки стилю лофт в інтер'єрі.
26. Основні фактори, що впливають на вибір стильового спрямування закладів готельно-ресторанного бізнесу
27. Охарактеризуйте, який витвір мистецтва, архітектури, дизайну інтер'єру можна назвати гармонійним?
28. Що таке композиція? Яке значення композиції в створенні інтер'єру?
29. Що розуміють під головним і другорядним у композиції?
30. Що таке композиційна рівновага?
31. Опишіть основні прийоми композиційного формоутворення.
32. Приведіть приклади пропорцій та пропорційності.

33. Що таке масштаб і масштабність?
34. Що таке контраст, нюанс, тотожність?
35. Наведіть асортимент та надайте характеристику сучасних обробних матеріалів, що використовуються в будівництві та дизайні інтер'єру.
36. Надайте характеристику оздоблювальних матеріалів для обробки внутрішніх стін та перегородок.
37. Надайте характеристику оздоблювальних та лицевальних матеріалів для обробки підлоги.
38. Надайте характеристику оздоблювальних та лицевальних матеріалів для покриття стелі.
39. Види і класифікація меблів.
40. Функції меблів.
41. Загальна характеристика готельних меблів.
42. Меблі для сидіння та лежання.
43. Меблі для зберігання предметів.
44. Меблі для роботи.
45. Меблі для відпочинку.
46. М'які меблі.
47. Вбудовані меблі.
48. Навісні меблі.
49. Меблі, що трансформуються.
50. Основні вимоги до меблів для готельно-ресторанного господарства.
51. Характеристика скандинавського стилю меблів та інтер'єру.
52. Характеристика італійського стилю меблів та інтер'єру.
53. Характеристика японського стилю меблів та інтер'єру.
54. Характеристика класичного стилю меблів та інтер'єру.
55. Характеристика стилю Хай-Тек меблів та інтер'єру.
56. Напрямки дизайну сучасних меблів.
57. Загальна характеристика матеріалів для виробництва меблів.
58. Структура, конструктивні та архітектурні елементи меблевих виробів.
59. Декорування меблевих виробів.
60. Якість меблів і методи її контролю.
61. Порядок меблювання вестибюлю.
62. Порядок меблювання холів і приміщень загального користування.
63. Меблювання приміщень житлового фонду готелів, способи розміщення меблів в номері.
64. Меблювання залів закладів ресторанного господарства.
64. Особливості меблювання банкетних залів.
66. Меблювання адміністративних приміщень.
67. Меблювання рекреаційних зон готелю.
68. Декоративні та мебельні тканини..

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

– основна:

1. Іванова Л.А., Дишкантюк О.В., Польова С.Є. Дизайн інтер'єру готельно-ресторанних об'єктів: навчальний посібник. Херсон: ОЛДИ-ПЛЮС, 2014. 226 с.
2. Денисова Н. Ресторанний інтер'єр: ідеї і дизайн. К. Ресторанні відомості, 2016. Вип. 3. 192 с.
3. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер'єру. Київ: НАУ, 2011. 228 с.
4. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с.
5. Коренець Ю. М. Дизайн об'єктів та інтер'єр приміщень закладів готельно-ресторанного бізнесу: конспект лекцій [Текст]; Кривий Ріг, ДонНУЕТ, 2017. 120 с.

– допоміжна:

6. Єгоров Б.В., Іванова Л.А., Котлик С.В. Технічний дизайн: навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2013. 336 с.
7. Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання: підручник. Київ: НАКККіМ, 2018. 360 с.
8. Проектування готелів: навч. посіб. / А. А. Мазаракі, М. І. Пересічний, С. Л. Шаповал та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 340 с.
9. Проектування закладів ресторанного господарства : підручник / А. А. Мазаракі, С. Л. Шаповал, О. М. Григоренко та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 184 с.
10. Проектування готелів : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А. А. Мазаракі, М. І. Пересічний, С. Л. Шаповал та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 340 с.
11. Проектування закладів ресторанного господарства : підручник / А. А. Мазаракі, С. Л. Шаповал, О. М. Григоренко та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 184 с.
12. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навчальний посібник для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / Н.Є. Новосельчук; за заг. ред. Н.Є. Новосельчук. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020.

Інтернет-ресурси:

13. Словник архітектурно-реставраційних термінів. URL:

<http://terms.archodessa.com/>

14. Granite [офіційний сайт]. URL: <https://granite.ua/>

15. Готельний бізнес. URL: <http://gostinica.org/>

10. Інформаційні ресурси

16. ДСТУ 4268-2003 Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги. [Чинний від 2004-07-01].

17. ДСТУ. Послуги туристичні. Класифікація готелів. Загальні вимоги. [Чинний від 2004-07-01].

18. ДБН В.2.2-20:2008. Будинки і споруди. Готелі. [Чинний від 2008-07-23] Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2009. 41 с.

19. ДСТУ ГОСТ 16371:2016 Меблі. Загальні технічні умови (ГОСТ 16371-2014, IDT) [Чинний від 2016-10-01]. Вид. офіц. Київ ДП "УкрНДНЦ", 2016. 32 с.

20. ДСТУ ГОСТ 19917:2016. Меблі для сидіння та лежання. Загальні технічні умови [Чинний від 2016-10-01] Вид. офіц. Київ ДП "УкрНДНЦ", 2016. 32 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ДИЗАЙН ОБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до самостійної роботи студентів

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
освітньої програми «Готельно-ресторанний бізнес»
денної форми навчання

**Автор - упорядник:
МОСКВІЧОВА О.С.**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму
НУБіП України

Адреса: 03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11,
Навчальний корпус №10,
каб. 216Тел.: (044) 527-80-61

Видання друкується в авторській редакції.

Підписано до друку 24.10.2022

Формат 60 84 1/16.1

Ум. друк. арк. 2 Обл.-вид. арк. 2

Видавничий центр НУБіП України
03041 м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15

